

ЗРАЗОК ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТА З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

1. Складносурядне речення утвориться, якщо серед варіантів продовження речення *Вітру на морі не було...* вибрати

- А коли ми повернулися з екскурсії.
- Б хоча за прогнозом і обіцяли буйного.
- В як і очікуваного кілька днів сонця.
- Г проте клекотав сильний прибій.
- Д штиль радував матерів із дітьми.

2. Перед виділеним сполучником треба поставити кому в реченні (розділові знаки пропущено)

- А Ну хто не грав його і хто не слухав?
- Б Десь коні ржуть і глухо грають сурми.
- В У полі сонце і в селі все залито гарячим сяйвом.
- Г Без слова немає обнови і часу мертвіє відлік.
- Д Вже червоніють помідори і ходить осінь по траві.

3. НЕ ТРЕБА ставити тире між частинами складносурядного речення (розділові знаки пропущено)

- А Чимось зарадиш людині і на душі легко весь день.
- Б Чужих два слова в пісні буде і пісня вся тоді чужа!
- В Озався постріл над рікою і на коня схилився козак.
- Г Давно закінчилася злива і хмари розійшлися.
- Д Квітує жито і ячмінь колос викидає.

4. Прочитайте речення.

Чи осінь(1) чи зима(2) чи в зелені діброва(3) весни вітає дні(4) чи літо славить птах, - усе мені шумить хода твоя шовкова (5) а стан твій молодий пливе в моїх очах.

Кому треба поставити на місці всіх цифр, ОКРІМ

- А 1
- Б 2
- В 3
- Г 4
- Д 5

5. Виділене слово є сполучником у реченні

- А Щасливий, *хто* сни має милі.
- Б Скільки голів, стільки й умів.
- В Виспівує та щебече, *поки* місяць зійде.
- Г Немає такого дерева, *щоб* на нього птиці не сідали.
- Д Нещасна нація, *котра* не вміє цінувати свої таланти.

6. Складнопідрядним із підрядною частиною міри і ступеня є речення

- А Стара верба од старості зомліла, забула, що сказав їй водяник.
- Б За все, що взяв од пирога життя, платити доведеться по рахунку.
- В Лани зеленого збіжжя, що саме красувалося в той час, дрімали тихої ночі.
- Г Цвіте липа так буйно й розкішно, що все місто плаває в задумленому мареві.
- Д Ти ніяк не можеш зрозуміти, що без науки неможливий розвиток суспільства.

7. Складнопідрядним із підрядною порівняльною частиною є речення

- А Згадайте в поспіху вагона, в невідворотності звикань, як рафаелівська Мадонна у вічі дивиться вікам!

- Б** Як без раннього світання день не піде на полях, так без першого навчання до наук закритий шлях.
В Очі спостерігали, як подячно зітхає земля, звільнена від бур'янів, глибоко зорана, розпушена.
Г З дороги видно було, як вився у низині кривульками глибокий та каламутний Прут.
Д Ми держались за руки, підняли догори голови і слухали, як грають у цвіту бджоли.

8. Складне речення з підрядним обставинним місця утвориться, якщо частину *де кує зозуля* вписати замість крапок у реченні

- А** У гаю,..., свято весни вповні.
Б Чекай мене біля ставу,...
В У тих місцях пісні,..., ліризм посилюється.
Г Виглядатиму тебе,...
Д Вислів ... є двоскладним реченням.

9. Складнопідрядним із підрядною частиною часу є речення

- А** Як сьогодні пам'ятаю той день в інституті, коли нам, новоспеченим учителям історії, давали призначення.
Б У нас тільки в березні після хуртовини бувають оті несподівано дивовижні дні, коли природа якимсь одним пристрасно-чародійним завершенням поєднує небо й землю.
В А як вечір срібними човнами пропливе між парами в саду, над твоїми чистими думками зіркою щасливою зійду.
Г Осіннє сонце, що надвечір спромоглося продерти хмари, схилялося над обрієм і сіяло своє золотаве насіння у вогню землю.
Д Благословенна будь та вічна мить, коли йому на думку спала така ідея.

10. Між частинами безсполучникового складного речення треба поставити кому в рядку (розділові знаки пропущено)

- А** Впаде мороз на яблуневий цвіт залишимося без врожаю.
Б Натужно шуміли ялиці потріскували на морозі стовбури.
В І диво дивне сталося із ним совість заговорила.
Г Сумно місяць поглядає в нього братика немає.
Д Прийде осінь у засіках буде хліб золотий.

11. Правильно поставлено розділові знаки в реченні

- А** «Денисе, відтепер кажи: пройшов Крим, Рим і будапештські труби» — не втримався Хаєцький.
Б «Гриміла наша мінометна і гриміти буде!», — запевнили товариші Васю на прощання.
В Прилетіла ластівочка, стала собі щебетати, господаря викликати: «Вийди, вийди, господарю, подивися на кошару».
Г Котився віночок по полю, просився у женчиків додому — «Возьміте мене, женчики, з собою та занесіть мене до господаря в stodолу».
Д «О Лавріне, ти переміг мене, — сказав схвильовано Крауз: — Я хотів просити тебе про дочку».

12. Установіть вид підрядності у даному реченні

Відкрив мені тасмне джерело, де дерево росте старезне, вузлувате, і покажи, як глибоко вросло у землю моїх пращурів коріння.

- А** однорідна підрядність
Б неоднорідна підрядність
В послідовна підрядність
Г комбінована підрядність

13. Пунктуаційну помилку допущено в реченні
- А Подивився на чисту пелену снігу, а тоді написав пальцем великими літерами: «Судив і присуд виконав я — Григорій Многогрішний. А за що — цей пес сам знає».
 - Б «Ти, Михайле, — кажу, — хоч би разочок на неї глянув. Бач, як вона до тебе світиться».
 - В Мама довго мовчить, потім зітхає і каже: «Вона любила твого тата. А ти на нього схожий...»
 - Г «Цирк? — перепитав Оверко, — Рід наш великий, голови не щитані, крім нас двох, ще троє рід носять».
 - Д Нема Січі; очерети у Дніпра питають: «Де-то наші діти ділись, де вони гуляють?»

14. Засобом міжфразового зв'язку речень є

Євген Чикаленко, як і багато інших українських патріотів, гідних пошани нащадків, залишається поки що в затінку. Постать ця по-своєму унікальна.

- А займенник
- Б лексичний повтор
- В контекстуальні синоніми
- Г однакові часові й видові форми дієслів-присудків
- Д сполучник

15. Установіть відповідність.

Вид підрядного речення

- 1 обставинне допустове
- 2 обставинне умови
- 3 обставинне місця
- 4 обставинне міри і ступеня

Приклад

- А Куди голова задумас, туди ноги понесуть.
- Б Що темніша ніч, тим яскравіші в ній маяки.
- В Коли терпінню приходить край, народ мов буря.
- Г Держімося землі, бо земля держить нас.
- Д Не бійся правди, хоч вона гірка.

16. Установіть відповідність.

Характеристика речення

- 1 складносурядне
- 2 складнопідрядне
- 3 безсполучникове
- 4 складне з різними видами зв'язку

Приклад

- А Історичні факти лишаються фактами, їх можна по-різному пояснювати, але не замовчувати.
- Б Чорта крути за хвіст, а він радий: довший хвіст виросте.
- В Як добре те, що смерті не боюсь я і не питаю, чи тяжкий мій хрест.
- Г Цілу ніч надворі виє хуга, плаче, деренчить в віконнім склі.
- Д Знов зустріча земля годину літню і дерево пахучо зацвіта.

17. Установіть відповідність (розділові знаки при прямій мові пропущено).

Приклад

Схема речення

- 1 Ет байдуже озвалася матуся то був не день,
то сполох був, та й годі.
- 2 А ясень їй киває в верховітті Найкраща в світі!
- 3 Це і все. Я йду помститися, Олесю сказала
Христя.
- 4 Драбиною її плещи, та добре! кричала Кайдашиха
Нехай не збирає яєць на нашому горищі!

- А А: «П!»
Б «П», — а.
В «П, — а, — п».
Г «П, — а: — П».
Д «П! — а. — П!»

18. Установіть відповідність (розділові знаки при пропущено).

Розділовий знак

Речення

- 1 кома
- 2 тире
- 3 двокрапка
- 4 крапка з комою

- А Чую білі пісні лебедині над озерами пізніми
гаснуть.
Б Розумний учить дурень повчає.
В Так по зимі приходять весни і по грозі сіяє синь.
Г Ці святі простори вічні і вічний тут народ живе.
Д Шелестить пожовкле листя по діброві гуляють
хмари сонце спить.

19. Розставте розділові знаки в реченні

Минають роки десятиліття по смерті Довженка а у світі не меншає фестивалів де завжди його поцінують кінематограф світу мав бив же давно заснувати найвищу премію його імені бо по суті усі режисери його учні.